

4. ԱՐՏԱՔԻՆ ՀԱՏՎԱԾ

4.1. Ապրանքների արտահանում և ներմուծում

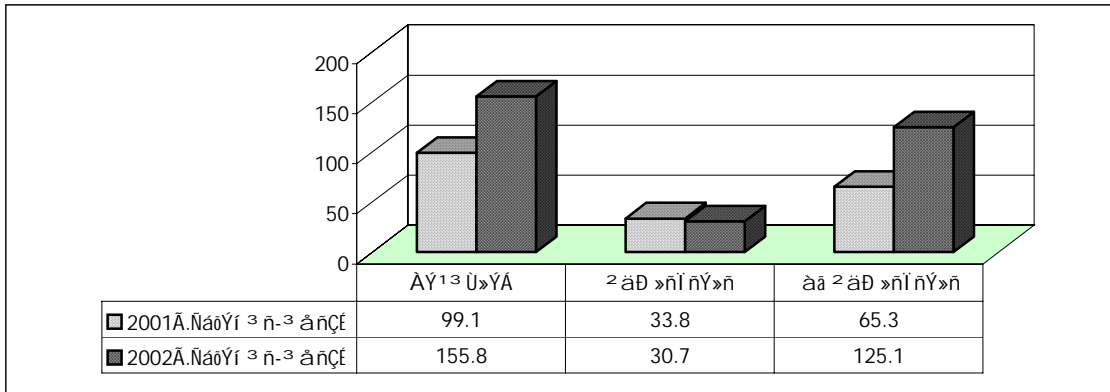
4.1.1. Արտաքին առևտուր

Արտաքին առևտրաշրջանառությունը և աշխարհագրությունը. ՀՀ արտաքին առևտրաշրջանառության ծավալը 2002թ. հունվար-ապրիլին, ընթացիկ գներով, կազմել է 247576.2 մլն. դրամ կամ 434.5 մլն.դոլար, այդ թվում ապրանքների արտահանումը՝ 88742.6 մլն.դրամ (155.8 մլն.դոլար) և ներմուծումը՝ 158833.6 մլն.դրամ (278.7 մլն.դոլար): Առևտրային հաշվեկշիռը բացասական է 70091.0 մլն.դրամով (122.8 մլն.դոլարով), իսկ առանց մարդասիրական օգնությամբ ստացված բեռների՝ 68753.3 մլն. դրամով (120.4 մլն. դոլարով):

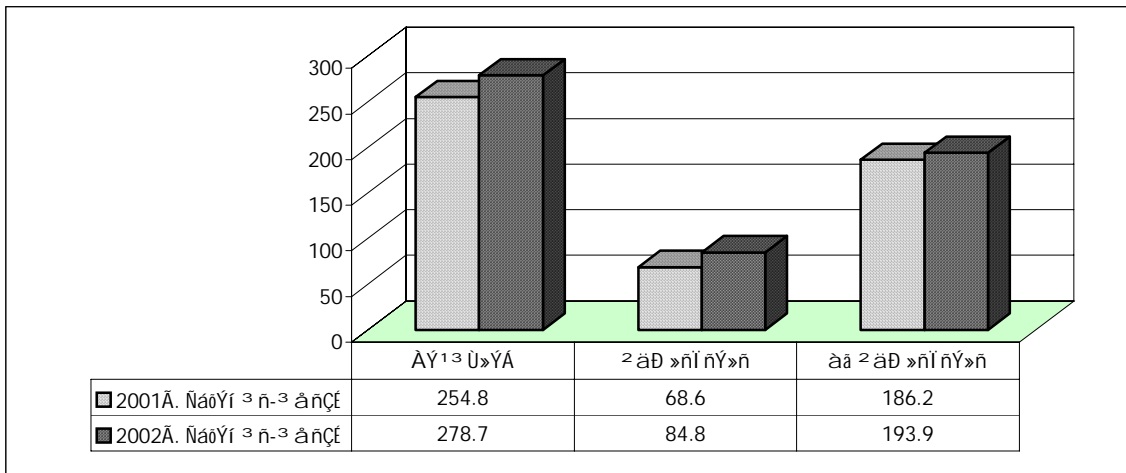
ՀՀ արտաքին առևտրաշրջանառությունն ըստ առանձին երկրների

	2001թ. հունվար-ապրիլ, հազ. դոլար	Տեսակարար կշիռը,%	2002թ. հունվար-ապրիլ, հազ. դոլար	Տեսակարար կշիռը,%	Աճի տեմպը, %
Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը	353881.6	100.00	434511.6	100.00	122.78
ԱՊՀ երկրներ	102330.3	28.92	115529.9	26.59	112.90
այդ թվում՝					
Ռուսաստան	77759.6	21.97	77637.0	17.87	99.84
Թուրքմենստան	708.0	0.20	7346.8	1.69	1037.72
Վրաստան	12769.6	3.61	13015.5	3.00	101.93
Բելառուս	474.0	0.13	684.6	0.16	144.41
Ուկրաինա	8697.7	2.46	14762.0	3.40	169.72
Ղազախստան	614.3	0.17	730.2	0.17	118.88
ԱՊՀ այլ երկրներ	1307.2	0.37	1353.8	0.31	103.57
Ոչ ԱՊՀ երկրներ	251551.4	71.08	318981.7	73.41	126.81
այդ թվում՝					
ԵՄ երկրներ	92905.4	26.25	138905.9	31.97	149.51
Բելգիա	16175.2	4.57	68752.3	15.82	425.05
Ֆրանսիա	7475.3	2.11	5150.1	1.19	68.89
Գերմանիա	12589.5	3.56	16598.3	3.82	131.84
Իտալիա	3470.0	0.98	13873.3	3.19	399.81
Նիդեռլանդներ	21323.9	6.03	4940.1	1.14	23.17
Սեծ Բրիտանիա	9962.4	2.82	20109.2	4.63	201.85
Հունաստան	2041.1	0.58	2108.2	0.49	103.29
Լյուքսեմբուրգ	3887.9	1.10	2624.0	0.60	67.49
ԵՄ այլ երկրներ	11430.5	3.23	4750.3	1.09	41.56
Շվեյցարիա	26858.4	7.59	8691.6	2.00	32.36
Իրան	16938.0	4.79	27436.0	6.31	161.98
Իսրայել	16411.8	4.64	38449.4	8.85	234.28
Թուրքիա	13290.6	3.76	10281.4	2.37	77.36
Միաց.Արաբ. Եմիրություններ	24323.0	6.87	22213.1	5.11	91.33
ԱՄՆ	16801.4	4.75	25021.6	5.76	148.93
Կիպրոս	24344.7	6.88	440.5	0.10	1.81
Այլ երկրներ	8358.1	2.36	47542.3	10.94	568.82

Արտահանման և ներմուծման ծավալները 2001 և 2002թթ. հունվար-ապրիլ ամիսներին, ըստ ԱՊՀ և ոչ ԱՊՀ երկրների
 Արտահանում (մլն. դոլար)

Ներմուծում (մլն. դոլար)

ՀՀ արտաքին առևտուրը 2002թ. հունվար-ապրիլին, ըստ առանձին երկրների

Երկրի անվանումը	ԱՐՏԱՐԱՆՈՒՄ			ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄ			Առևտրային հաշվեկշիռը, հազ. դոլար
	արժեքը		տեսակ. կշիռը	արժեքը		տեսակ. կշիռը	
	մլն. դրամ	հազ. դոլար		մլն. դրամ	հազ. դոլար		
Ը Ն Դ Ա Ս Ե Ն Ը	88742.6	155851.4	100.00	158833.6	278660.2	100.0	-122808.79
որից՝							
ԱՊՀ ԵՐԿՐՆԵՐ	17491.1	30751.8	19.73	48285.4	84778.1	30.42	-54026.27
այդ թվում՝							
Ռուսաստան	10999.7	19330.5	12.40	33207.1	58306.5	20.92	-38976.01
Թուրքմենստան	226.2	393.5	0.25	3950.9	6953.2	2.50	-6559.71
Վրաստան	3861.7	6808.1	4.37	3549.1	6207.5	2.23	600.62
Բելառուս	171.9	301.2	0.19	219.1	383.3	0.14	-82.10
Ուկրաինա	1862.8	3272.3	2.10	6542.0	11489.7	4.12	-8217.40
Ղազախստան	11.4	19.9	0.01	402.9	710.3	0.25	-690.37
ԱՊՀ այլ երկրներ	357.4	626.2	0.40	414.3	727.5	0.26	-101.30
Ոչ ԱՊՀ երկրներ	71251.4	125099.6	80.27	110548.2	193882.1	69.58	-68782.52
այդ թվում՝							
ԵՄ երկրներ	35275.5	61929.9	39.74	43863.2	76976.0	27.62	-15046.09
Բելգիա	20969.0	36879.9	23.66	18185.0	31872.4	11.44	5007.56
Ֆրանսիա	84.4	147.0	0.09	2854.3	5003.1	1.80	-4856.16
Գերմանիա	3881.3	6791.2	4.36	5587.6	9807.2	3.52	-3016.04
Իտալիա	1907.8	3345.9	2.15	5974.9	10527.4	3.78	-7181.43
Նիդեռլանդներ	935.8	1645.6	1.06	1880.9	3294.5	1.18	-1648.83
Մեծ Բրիտանիա	7410.0	12967.8	8.32	4073.0	7141.4	2.56	5826.35
Հունաստան	30.4	53.5	0.03	1170.3	2054.7	0.74	-2001.24

4.ԱՐՏԱՔԻՆ ՀԱՏՎԱԾ

Երկրի անվանումը	ԱՐՏԱՀԱՆՈՒՄ			ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄ			Առևտրային հաշվեկշիռը, հազ. դոլար
	արժեքը		տեսակ. կշիռը	արժեքը		տեսակ. կշիռը	
	մլն. դրամ	հազ. դոլար		մլն. դրամ	հազ. դոլար		
Լյուքսեմբուրգ	23.2	40.1	0.03	1472.8	2583.9	0.93	-2543.83
ԵՄ այլ երկրներ	33.6	58.9	0.04	2664.5	4691.4	1.68	-4632.47
Շվեյցարիա	2597.4	4576.8	2.94	2338.3	4114.8	1.48	462.01
Իրան	4401.4	7711.0	4.95	11262.8	19725.0	7.08	-12013.99
Իսրայել	13280.1	23310.3	14.96	8623.8	15139.2	5.43	8171.11
Թուրքիա	193.3	338.3	0.22	5677.0	9943.1	3.57	-9604.76
Միաց.Արաբ. Էմիրություններ	5342.5	9413.0	6.04	7295.7	12800.1	4.59	-3387.09
ԱՄՆ	6712.4	11781.2	7.56	7553.3	13240.4	4.75	-1459.29
Կիպրոս	40.6	71.4	0.05	210.6	369.1	0.13	-297.62
Այլ երկրներ	3408.3	5967.7	3.83	23723.5	41574.5	14.92	-35606.81

Արտահանման և ներմուծման ծավալներն ու տեսակարար կշիռները 2002թ. հունվար-ապրիլին, ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի¹
(ըստ բեռնամաքսային հայտարարագրերի, առանց ֆիզիկական անձանց կողմից կազմակերպված առևտրի տվյալների)

Մարզեր	Արտահանում			Ներմուծում		
	Արժեքը		Տեսակ. կշիռը, %	Արժեքը		Տեսակ. կշիռը, %
	մլն. դրամ	հազ. դոլար		մլն. դրամ	հազ. դոլար	
Ընդամենը ՀՀ	86694.5	152272.0	100.0	152609.2	267753.0	100.0
ք. Երևան	36020.9	63263.5	41.5	104936.4	184112.9	68.8
Արագածոտն	34.7	60.0	0.0	413.1	722.4	0.3
Արարատ	2196.1	3840.3	2.5	1489.4	2613.6	1.0
Արմավիր	434.5	762.9	0.5	1058.5	1847.7	0.7
Շիրակ	193.3	340.1	0.2	2617.3	4569.9	1.7
Վայոց ձոր	215.1	377.5	0.2	311.4	544.9	0.2
Տավուշ	72.5	127.8	0.1	8.6	15.0	0.0
Սյունիք	6604.2	11580.2	7.6	5812.4	10194.0	3.8
Գեղարքունիք	199.3	349.7	0.2	2001.5	3513.3	1.3
Լոռի	3403.1	5955.7	3.9	2987.0	5239.9	2.0
Կոտայք	37320.8	65614.3	43.1	30973.6	54379.5	20.3

2002թ. հունվար-ապրիլին ՀՀ արտաքին առևտրաշրջանառության 58.9%-ն իրականացվել է ք.Երևանում տնտեսական գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունների կողմից, ընդ որում 26.6%-ը՝ Կոտայքի մարզի, 5.2%-ը՝ Սյունիքի, 2.7%-ը՝ Լոռու մարզի կազմակերպությունների կողմից: ՀՀ մյուս մարզերում արտաքին առևտրաշրջանառության տեսակարար կշիռը չի գերազանցել 2%-ը:

Արտաքին առևտրի ապրանքային կառուցվածքը

2002թ. հունվար-ապրիլին ՀՀ արտահանման և ներմուծման ծավալներն ու կառուցվածքն ըստ առանձին ապրանքախմբերի

	ԱՐՏԱՀԱՆՈՒՄ			ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄ			հաշվեկշիռը, հազ. դոլար
	արժեքը		տեսակ. կշիռը, %	արժեքը		տեսակ. կշիռը, %	
	մլն. դրամ	հազ. դոլար		մլն. դրամ	հազ. դոլար		
Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը	88742.6	155851.4	100.00	158833.6	278660.2	100.00	-122808.8
այդ թվում՝							
կենդանի կենդանիներ և կենդանական ծագման արտադրանք	217.2	379.6	0.24	4949.6	8675.5	3.11	-8295.9
բուսական ծագման արտադրանք	142.1	249.8	0.16	14919.3	26175.6	9.39	-25925.8
կենդանական և բուսական ծագման յուղեր և ճարպեր	0.3	0.6	0.00	3298.3	5776.5	2.07	-5776.0
պատրաստի սննդի արտադրանք	10274.7	18058.8	11.59	12062.8	21160.9	7.59	-3102.1
հանքահումքային արտադրանք	7880.7	13874.8	8.90	30030.8	52744.7	18.93	-38869.9

¹ Արտահանման և ներմուծման ծավալների բաշխումը մարզերի իրականացվել է ըստ կազմակերպությունների տնտեսական գործունեության իրականացման վայրի՝ ՀՀ կառավարությանն առընթեր մաքսային պետական կոմիտեից ստացված տեղեկատվության հիման վրա:

4. ԱՐՏԱՔԻՆ ՀԱՏՎԱԾ

	ԱՐՏԱՐԱՆՈՒՄ			ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄ			հաշվե- կշիռը, հազ. դոլար
	ա ռ ժ ե ք ը		տեսակ. կշիռը, %	արժեքը		տեսակ. կշիռը, %	
	մլն. դրամ	հազ. դոլար		մլն. դրամ	հազ. դոլար		
քիմիայի և դրա հետ կապված արդյունաբերության ճյուղերի արտադրանք	326.4	574.1	0.37	11635.7	20401.5	7.32	-19827.4
պլաստմասսա և դրանցից իրեր, կաուչուկ և ռետինե իրեր	468.8	825.4	0.53	3320.5	5823.0	2.09	-4997.5
կաշվե հուճք, կաշի, մորթի և դրանցից պատրաստված իրեր	92.3	162.8	0.10	259.1	453.0	0.16	-290.2
փայտ և փայտյա իրեր	122.3	213.9	0.14	1100.3	1927.8	0.69	-1713.8
թուղթ և թղթից իրեր	94.7	166.2	0.11	2968.4	5206.3	1.87	-5040.1
մանածագործական իրեր	5164.2	9055.6	5.81	4573.5	8027.2	2.88	1028.3
կոշկեղեն, գլխարկներ, հովանոցներ	46.6	81.5	0.05	578.4	1008.3	0.36	-926.8
իրեր քարից, գիպսից, ցեմենտից	278.0	485.1	0.31	2752.8	4832.3	1.73	-4347.2
թանկարժեք և կիսաթանկարժեք քարեր, թանկարժեք մետաղներ և դրանցից իրեր	49067.9	86219.0	55.32	30317.2	53218.6	19.10	33000.4
ոչ թանկարժեք մետաղներ և դրանցից պատրաստված իրեր	6478.4	11335.9	7.27	7868.6	13784.9	4.95	-2449.0
մեքենաներ, սարքավորումներ և մեխանիզմներ	3914.1	6867.5	4.41	17290.2	30328.2	10.88	-23460.7
վերգետնյա, օդային և ջրային տրանսպորտի միջոցներ	1178.0	2055.2	1.32	5925.3	10374.7	3.72	-8319.5
սարքեր և ապարատներ	2778.0	4863.4	3.12	3287.2	5763.6	2.07	-900.1
տարբեր արդյունաբերական ապրանքներ	173.8	304.6	0.20	1695.4	2977.7	1.07	-2673.1
արվեստի ստեղծագործություններ	44.0	77.5	0.05	0.03	0.04	0.00	77.5

2001 և 2002թթ. հունվար-ապրիլ ամիսների արտահանման և ներմուծման ծավալների համեմատական աղյուսակ ըստ ապրանքախմբերի

	Արտահանում			Ներմուծում		Աճի տեմպը (%)
	2001թ. հունվար-ապրիլ հազ. \$	2002թ. հունվար-ապրիլ հազ. \$	աճի տեմպը (%)	2001թ. հունվար-ապրիլ հազ. \$	2002թ. հունվար-ապրիլ հազ. \$	
Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը	99056.3	155851.4	157.34	254825.3	278660.2	109.35
այդ թվում՝						
կենդանի կենդանիներ և կենդանական ծագման արտադրանք	678.0	379.6	55.98	9541.0	8675.5	90.93
բուսական ծագման արտադրանք	122.4	249.8	204.06	25501.8	26175.6	102.64
կենդանական և բուսական ծագման յուղեր և ճարպեր	0.0	0.6	~	5894.7	5776.5	98.00
պատրաստի սննդի արտադրանք	15161.1	18058.8	119.11	20935.1	21160.9	101.08
հանքահումքային արտադրանք	12658.6	13874.8	109.61	60624.7	52744.7	87.00
քիմիայի և դրա հետ կապված արդյունաբերության ճյուղերի արտադրանք	657.2	574.1	87.36	14230.4	20401.5	143.37
պլաստմասսա և դրանցից իրեր, կաուչուկ և ռետինե իրեր	5275.3	825.4	15.65	7176.6	5823.0	81.14
կաշվե հուճք, կաշի, մորթի և դրանցից պատրաստված իրեր	478.6	162.8	34.01	4137.7	453.0	10.95
փայտ և փայտյա իրեր	209.5	213.9	102.11	1452.1	1927.8	132.75
թուղթ և թղթից իրեր	68.9	166.2	241.35	4803.8	5206.3	108.38
մանածագործական իրեր	4497.4	9055.6	201.35	9978.5	8027.2	80.44
կոշկեղեն, գլխարկներ, հովանոցներ	99.6	81.5	81.80	1712.7	1008.3	58.87
իրեր քարից, գիպսից, ցեմենտից	652.0	485.1	74.41	3970.1	4832.3	121.72
թանկարժեք և կիսաթանկարժեք քարեր, թանկարժեք մետաղներ և դրանցից իրեր	34559.2	86219.0	249.48	28903.2	53218.6	184.13
ոչ թանկարժեք մետաղներ և դրանցից պատրաստված իրեր	13199.4	11335.9	85.88	8388.1	13784.9	164.34
մեքենաներ, սարքավորումներ և մեխանիզմներ	9012.5	6867.5	76.20	24755.5	30328.2	122.51
վերգետնյա, օդային և ջրային	429.4	2055.2	478.66	7681.8	10374.7	135.06

4.ԱՐՏԱՔԻՆ ՀԱՏՎԱԾ

	Արտահանում			Ներմուծում		Աճի տեմպը (%)
	2001թ. հունվար-ապրիլ հազ. \$	2002թ. հունվար-ապրիլ հազ. \$	աճի տեմպը (%)	2001թ. հունվար-ապրիլ հազ. \$	2002թ. հունվար-ապրիլ հազ. \$	
տրանսպորտի միջոցներ						
սարքեր և ապարատներ	1054.6	4863.4	461.16	11878.1	5763.6	48.52
տարբեր արդյունաբերական ապրանքներ	167.0	304.6	182.38	3258.1	2977.7	91.40
արվեստի ստեղծագործություններ	75.6	77.5	102.56	1.2	0.04	3.72